

BİREY VE TOPLUM

İNSANDAN İNSANA GİDEN YOL

Duygu, düşünce ve bilgilerin her türlü yolla başkalarına aktarılmasına **iletişim** denir.

Yöntem ve Araçlara Göre İletişim Çeşitleri

Sözlü İletişim: Konuşarak kurulan iletişimdir.

Yazılı İletişim: Yazı kullanılarak yapılan iletişimdir.

Sözsüz İletişim: Yüz ifadesi (jest ve mimikler), beden hareketleri, ses tonu, dış görünüm, kıyafetler vb. sözel olmayan unsurların kullanıldığı iletişim şeklidir.

İletişimi Olumsuz Etkileyen Bazı Sorunlar

- Konuşmacıdan Kaynaklı Sorunlar:** İyi hazırlanmamış eksik bilgi içeren mesajlar vermek, yanlış anlaşılacak ifadeler kullanmak, aynı ses tonu ile monoton bir konuşma yapmak, ön yargılı olmak ve dinleyicinin seviyesine uygun konuşmamak.
- Dinleyiciden Kaynaklı Sorunlar:** Konuşmacıyla göz teması kurmamak ve dikkatsiz dinlemek, konuşmacıya karşı ön yargılı olmak, geri bildirim yapmamak ve soru sormamak, konuşulanları algılayamamak ve yanlış yorumlamak.

İLETİŞİMİN GÜCÜ

İletişimi Olumlu Yönde Etkileyen Tutum ve Davranışlar

- ◆ Empati kurma
- ◆ Göz teması kurma
- ◆ Ben dilini kullanma
- ◆ Beden dili kullanma
- ◆ Farklılıklara saygılı olma
- ◆ Kendimizi doğru ifade etme
- ◆ Etkili dinleme ve anlaşılır konuşma

NOT

Kişiler arası ilişkilerde kullanılan yargılayıcı, suçlayıcı dile "**Sen Dili**" denir. Kişinin kendi duygu ve düşüncelerini ifade ederek iletişim kurmasına "**Ben Dili**" denir. Örneğin eve geç gelen çocuğa "Bu saate kadar neredesin?" demek sen dili, "Geç kaldığın için seni merak ettim." demek ben dilidir.

HIZLI İLETİŞİM GÜÇLÜ TOPLUM

İnsanlar tarih boyu iletişim ve haberleşme ihtiyaçlarını farklı araçlar ile gidermeye çalışmışlardır. Kullanılan bu araçların çeşidi ve fonksiyonları zamanla gelişmiştir. Özellikle teknolojinin iletişim ve haberleşmede kullanılmasıyla hızla gelişmiştir.

NOT

Geçmişten günümüze haberleşme amacıyla du-man, mektup, gazete, radyo, televizyon, Genel Ağ (internet) ve akıllı telefon gibi araçlar kullanılmıştır.

Medya: Kitlelerin iletişimini sağlayan radyo, televizyon, gazete ve dergiler gibi basın yayın organlarının tümünü kapsayan ortak ad, kitle iletişim araçları, basın yayın.

Medyadan Yararlanma Yolları: Haber yapma, eğlenme, öğrenme, eğitim.

Medyanın Bazı Görevleri ve Sorumlulukları: Doğru haber yapmak ve yaymak, tarafsızlık, özel hayata saygılı olmak, çocukların yaşına, gelişimine ve aile yaşamına uygun yayınlar yapmak.

NOT

Ülkemizde 1927'de radyo, 1968'de televizyon yayınları başlamıştır.

İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ

İletişime Dayalı Hak ve Özgürlüklerimiz

- ◆ Bilgi edinme
- ◆ Özel hayatın gizliliği
- ◆ Haberleşme hürriyeti
- ◆ Düşünce ve ifade özgürlüğü
- ◆ Toplantı ve dernek kurma
- ◆ Haber yapma ve haber alma
- ◆ Kitle iletişim araçlarından yararlanma

NOT

Doğru bilgi alma hakkı: Bireyin sözlü, yazılı veya basılı bilgi ve düşünceyi arama, edinme ve ulaştırma özgürlüğüdür.

NOT

Bilişim suçu: Genel Ağ ve bilgisayar teknolojileri aracılığıyla kişi haklarının ihlal edilmesidir. Bu durum ayrıca özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi suçuna girmektedir.

NOT

"Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi"nde yer alan bazı maddelerle çocukların kitle iletişim özgürlüğünden doğan hakları güvenceye alınmıştır.

Akıllı İşaretler

Programların içeriği ve hangi yaşa uygun olduğu ile ilgili bilgi veren uyarı işaretleridir.

				
7 yaş ve üzeri	13 yaş ve üzeri	Olumsuz örnekler	Şiddet içerikli	Genel izleyici

Örnek

"Arkadaşlar! İletişim dediğimiz olay sadece iki dudığımız arasından dökülen kelimeler değildir. Bir hayvanın canının acıdığını söylemesi için gözlerinden akan yaşlar ve acı bir ses tonu ile bağırması, bir bebeğin karnının acıktığında ağlaması ya da birisine kızdığımızı göstermek için kaşlarımızın çatılması. Bunların hepsi bir iletişim biçimi olarak kendini göstermektedir."

Bu bilgilerde aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) İletişimin önemi
- B) Farklı iletişim yöntemleri olduğu
- C) Sözlü iletişimin daha etkili olduğu
- D) Jest ve mimiklerin duygularımızı daha iyi yansıttığı

Örnek

Sözsüz iletişim ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sözlü iletişime katkı sağlar.
- B) Beden dili, jest ve mimiklerden oluşur.
- C) Sözlü iletişime göre inandırıcılığı daha azdır.
- D) Duygu ve düşüncelerin aktarılmasını kolaylaştırır.

Örnek

Aşağıdakilerden hangisi etkili iletişime engel olabilecek dinleyiciden kaynaklı sorunlardan **değildir**?

- A) Ön yargılı dinleme
- B) Yetersiz algılama, yanlış yorumlama
- C) Yanlış ifadeler kullanma
- D) Verilen mesajla ilgili yeterli bilgiye sahip olmama

İletişimde jest (el, kol ve baş hareketleri), mimik, giyim, göz teması, duruş mesafesi gibi iletişim kanallarını doğru kullanmak etkili iletişim için gereklidir.

Bu bilgilerde aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) İletişimin çeşitleri
- B) Sözlü olmayan iletişimin önemi
- C) İletişimin insan ilişkilerine katkısı
- D) İletişimde dikkat edilmesi gerekenler

Örnek

Osman

Kişiler arası ilişkilerde kullandığımız yargılayıcı, suçlayıcı bir dildir. İletişimi olumsuz yönde etkiler.

Osman aşağıdaki kavramlardan hangisinin tanımını yapmıştır?

- A) Empati
- B) Sen dili
- C) Ben dili
- D) Beden dili

Örnek

Konuşma sanatını bilen adam, düşündüklerinin hepsini söylemez; fakat söylediklerini düşünür de söyler.

Aristoteles

Ne söyleyeyim diye başta düşünmek; niçin söyledim? diye sonunda pişman olmaktan iyidir.

Sadi

Bu sözlerde iletişimle ilgili aşağıdakilerden hangisine dikkat çekildiği söylenebilir?

- A) Bilgimiz olmayan konularda görüş belirtmemeliyiz.
- B) Hiçbir zaman düşüncelerimizi açıkça söylememeliyiz.
- C) Doğru da olsa insanların hoşuna gitmeyen şeyler söylememeliyiz.
- D) Kendimizden başkasının düşüncelerine itibar etmemeliyiz.